

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2020 WRAZ Z PRZEDSTAWIENIEM POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ

I . WSTĘP

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i jest podstawowym środowiskiem dziecka, w którym nabywa ono wiedzy o otaczającym świecie, panujących zasadach i stosunkach międzyludzkich. Rodzina jest obszarem, w którym dziecko uczy się wyrażać swoje uczucia oraz buduje system wartości na temat tego co jest dobre, a co złe, zarazem kształtując osobowość człowieka i postawy społeczne. Stąd niezwykle ważnym jest, właściwe kształtowanie postaw i ról społecznych już od narodzin dziecka. Mając na względzie, że to właśnie rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającym środowiskiem do prawidłowego rozwoju dziecka, w poczuciu wartości, empatii i miłości, należy ją wspierać by mogła jak najlepiej wypełniać swoje funkcje. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2020, poz. 821), do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gmina Długoleka w 2020 r. realizowała „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/409/18 Rady Gminy Długoleka z dnia 26 stycznia 2018 r., na XXXIII Sesji Rady Gminy Długoleka. Zgodnie z art. 179 ust. 1 w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją tych zadań.

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodzin realizowanego w gminie Długoleka jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do poprawnego funkcjonowania.

Program ten skierowany jest do rodzin wychowujących dzieci, zamieszkałych na terenie gminy Długoleka, doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, ubóstwem, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. A także rodzin, którym została ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, a które zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny.

Wszelkie działania podejmowane na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, mają na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji, prowadzone są za jej zgodą i przy jej aktywnym udziale, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Gminie Długołęka na lata 2018 - 2020, wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce podejmował działania, których celem było zapewnienie wsparcia i pomocy, w szczególności poprzez:

1. Prowadzenie analizy rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
3. Rozwijanie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
4. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywaniu już istniejących;
5. Dążenie do reintegracji rodzin;
6. Zapewnienie dostępu do informacji, w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży.

Praca z rodziną podejmowana była zarówno w rodzinie potrzebującej wsparcia, tak aby mogła poradzić sobie z przeżywanymi trudnościami i nie doszło do działań interwencyjnych, w tym umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak również w rodzinie, w której doszło do umieszczenia dziecka poza rodziną. Wówczas działania pomocowe zmierzały do poprawy funkcjonowania rodziców dziecka, aby możliwy był jego powrót do rodziny biologicznej.

Zadania z zakresu wspierania i wspomaganie rodziny powierzone do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Długołęce realizowane są przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych.

II. REALIZACJA CELÓW

1. Analiza rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.

Działania związane z analizą rodzin i środowiska rodzinnego prowadzone były poprzez pracę socjalną i pracę z rodziną prowadzoną przez asystentów rodzin polegającą na rozpoznaniu trudności w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz oceny sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym oraz rówieśniczym. Analiza ta była prowadzona także przy współpracy z przedstawicielami działającymi na rzecz rodziny, w konsultacji ze specjalistami. Do tego celu wykorzystano narzędzia diagnostyczne oraz analizę sytuacji życiowej osób i rodzin, występujących tam trudności w obszarach: materialnym, zdrowotnym, opiekuńczo – wychowawczym, funkcjonowania w środowisku oraz ustaleniu przyczyn kryzysu, występującego w rodzinie.

Tabela 1: Analiza środowisk rodzinnych w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Analiza środowisk rodzinnych	2018 r.		2019 r.		2020 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Liczba rodzin objęta pomocą społeczną	139	309	169	369	168	334
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej (liczba osób)	601	1164	601	1164	408	761
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	39	50	12	13	26	26
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	40	155	35	90	33	12

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece.

Tabela 2: Powody przyznania pomocy społecznej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Powody przyznania pomocy finansowej	2018 r.		2019 r.		2020 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	85	175	93	201	86	170
Sieroctwo	1	5	1	5	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	70	22	88	16	65
w tym wielodzietność	4	22	6	31	5	27
Bezrobocie	18	40	28	57	34	65
Niepełnosprawność	65	130	52	107	38	70
Długotrwała lub ciężka choroba	56	120	82	153	66	98
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	36	119	36	126	37	131
Przemoc w rodzinie	6	32	2	7	5	16
Alkoholizm	27	62	39	70	32	62
Zdarzenia losowe	7	13	6	13	10	30

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Zabezpieczanie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny realizowane było poprzez przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Pomoc udzielana była ze względu na trudną sytuację życiową na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Tabela 3: Formy pomocy udzielanej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Formy pomocy	2018 r.		2019 r.		2020 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Zasiłek stały	34	59	37	43	30	33
Zasiłek okresowy	53	127	48	116	49	95

Zasiłek celowy na zakup żywności	84	92	32	79	83	192
Inne zasiłki celowe	105	258	111	267	117	269

Zródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Zabezpieczanie podstawowych potrzeb żywieniowych dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji losowej, oraz osób dorosłych odbywało się poprzez realizację zadań w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” oraz poprzez współpracę z Bankiem Żywności we Wrocławiu.

Tabela 4: Pomoc Państwa w zakresie dożywiania w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Formy pomocy	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba dzieci oraz uczniów	80	92	24
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń	21	32	14

Zródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Tabela 5: Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Program „Bank Żywności”	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób objętych programem	216	207	230

Zródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Wśród form pomocy świadczonej w Gminie Długołęka na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej, są świadczenia pieniężne dla uczących się dzieci i młodzieży. Pomoc tę reguluje ustawa o systemie oświaty i jest realizowana w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych, w celu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Tabela 6: Stypendia szkolne dla uczniów w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Stypendia szkolne dla uczniów	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba przyznanych świadczeń	67	56	27
Liczba świadczeń w formie zasiłków szkolnych	0	0	0

Zródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny realizowane było także poprzez monitorowanie zagrożeń dotyczących ich sytuacji zdrowotnej. Podejmowano kontakt i regularną współpracę z podmiotami leczniczymi z terenu gminy Długołęka. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce w uzasadnionych przypadkach zwracali się pisemnie z wnioskiem o udzielenie przez lekarza rodzinnego/pielęgniarkę informacji dotyczącej rodziny w zakresie opieki oraz dbania o zdrowie i rozwój dziecka

Utrzymywano stały kontakt z pedagogami, psychologami oraz nauczycielami szkół z terenu gminy Długołęka. Asystenci rodziny regularnie występowali do placówek oświatowych z wnioskiem o udzielenie

opinii na temat funkcjonowania dziecka na terenie szkoły oraz wskazania ewentualnych możliwości współpracy w tym zakresie.

3. Rozwijanie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.

a) Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom doświadczającym trudności opiekuńczo – wychowawczych poprzez działania asystenta rodziny. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce zatrudnionych jest trzech asystentów rodziny. Dwóch asystentów rodziny zatrudnionych jest w pełnym wymiarze godzin, na umowę o pracę, jeden na umowę zlecenie. Praca asystentów rodziny polega przede wszystkim na wspieraniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w szczególności udzielaniu rodzinie pomocy w rozpoznawaniu i diagnozowaniu trudności występujących w rodzinie oraz pokonywaniu bieżących problemów, nabywaniu i doskonaleniu umiejętności społecznych oraz zwiększaniu kompetencji rodzicielskich. Rolą asystenta rodziny jest zachęcanie członków rodziny do zmiany, a następnie wspomaganie ich w tym procesie. Wsparcie asystenta rodziny skierowane jest do rodzin zmagających się z trudnościami w wielu obszarach, między innymi prezentujących niski poziom kompetencji opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, gdzie występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Działania asystenta rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i utrzymania małoletnich dzieci w rodzinie biologicznej.

W związku z realizacją działań w ramach ustawy „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r., asystenci rodziny zobowiązani są do wspierania kobiet w ciąży i ich rodzin, w szczególności kobiet w ciąży zagrożonej powikłaniami. Rodzina objęta wsparciem asystenta rodziny może liczyć na uzyskanie pomocy oraz pokierowanie do właściwych ośrodków (koordynacja działań), świadczących usługi niezbędne do zaspokojenie potrzeb rodziny. Rodziny otrzymają dostęp do poradnictwa w zakresie przezwycięzania trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka ze szczególnymi potrzebami, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej ze szczególnym uwzględnieniem praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, a także dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Poradnictwo w tym zakresie jest koordynowane przez asystenta rodziny, w oparciu o stworzony katalog usług.

Asystent rodziny może zostać przydzielony za zgodą i na wniosek samej rodziny, na wniosek pracownika socjalnego, prowadzącego pracę socjalną z rodziną lub odpowiednio na skutek postanowienia sądu o przedzieleniu rodzinie asystenta rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę oraz innych miejscach aktywności społecznej rodziny.

Ilość rodzin, z którymi asystent rodziny w tym samym czasie prowadził pracę, uzależniona była od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie mogła przekroczyć liczby 15.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.

2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
3. Udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych.
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.
6. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku.
7. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.
8. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

W roku 2020 wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie 33 rodziny, składały się one z 51 osób dorosłych oraz 71 dzieci. Wszystkie rodziny objęte współpracą z asystentem rodziny charakteryzowały się obniżonymi kompetencjami opiekuńczo – wychowawczymi, uwarunkowanymi na różnym podłożu, np. brak prawidłowych wzorców z rodzin pochodzenia, brak wsparcia z najbliższego środowiska rodzinnego, występowania przemocy, nadużywania lub uzależnienia od alkoholu, niskich umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym brak prawidłowych umiejętności zarządzania budżetem domowym, niepełnosprawności zarówno intelektualnej, jak i wynikającej z długotrwałej choroby oraz długotrwałego bezrobocia.

W 2020 r. praca z rodzinami, ze względu na panującą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2, opierała się przede wszystkim na kontakcie telefonicznym lub przez komunikatory społecznościowe, wideorozmowach. Podejmowane były w głównej mierze działania prozdrowotne w tym informowanie, jak dbać o higienę i zdrowie, aby zapobiegać zakażeniu się koronawirusem; omawiano korzyści z przebywania w domu, zasad wychodzenia z domu obowiązujących w danym czasie, zmian w tym zakresie; przekazywanie informacji dotyczących prawidłowych nawyków żywieniowych oraz wzmacnianie ich wdrażania przez dziecko.

Tabela 7: Charakterystyka pracy asystenta rodziny w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Charakterystyka pracy asystenta rodziny	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	40	35	33
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	11	9	7
Liczba dzieci w rodzinach	89	73	71
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	12	11	4
ze względu na osiągnięcie celów	5	6	0
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	4	0	0
ze względu na brak efektów	2	3	0
ze względu na zmianę metody pracy	1	2	4

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długoleccu.

Tabela 8: Charakterystyka trudności występujących w rodzinach w latach: 2018 r., 2019 r., 2020r.

Charakterystyka trudności	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, w tym:			
Problemy wynikające z postawy rodziców: brak właściwych metod wychowawczych, brak wzorców, brak lub niedostateczne zainteresowanie problemami dziecka i potrzebami rozwojowymi dziecka	32	35	33
Problemy wynikające z postawy dziecka: zachowania agresywne, negatywizm szkolny, przynależność do destrukcyjnych grup, uzależnienia, bunt nieadekwatny do wieku, konflikty z prawem	14	7	7
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	21	14	13
Przemoc w rodzinie	14	12	13
Nadużywanie alkoholu / uzależnienie	21	16	15
Bezrobocie bądź bierność zawodowa	20	14	9
Niepełnosprawność lub długotrwała choroba	7	8	6
Rodzina niepełna	13	9	15

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce udziela rodzinom pomocy w dostępie do warsztatów podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, a także pomocy w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa.

c) Pomimo ograniczonych możliwości w związku z panującą epidemią koronawirusa SARS-CoV-2, umożliwiono rodzinom dostęp do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego i prawnego, w ramach środków własnych podjęte zostały się następujące działania:

Organizowano indywidualne spotkania w ramach Zespołu Pomocy Rodzinie z pracownikami GOPS oraz w ramach Punktu Konsultacyjnego Pomocy Rodzinie z psychologiem w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce, z osobami i rodzinami w których występowały trudne sytuacje życiowe, których nie były one w stanie pokonać, wykorzystując własne możliwości, uprawnienia i zasoby, gdzie występował problem alkoholowy, przemoc domowa, problemy opiekuńczo – wychowawcze, których celem była edukacja i motywacja do podejmowania zmian.

Przekazano rodzicom za pośrednictwem szkół prezentacji w formie elektronicznej dotyczących: wskazówek jak wspierać swoje dziecko podczas epidemii koronawirusa oraz modelowania prawidłowych postaw rodzicielskich, poprzez nabycie i usystematyzowanie posiadanej wiedzy dotyczącej więzi. Działania te miały na celu przeciwdziałanie skutkom sytuacji kryzysowej spowodowanej koronawirusem. Forma przekazu uwarunkowana była stanem zagrożenia epidemiologicznego.

d) W razie konieczności rodziny motywowane były do aktywizacji zawodowej i społecznej, podejmowano w tym zakresie stosowne działania m.in. udzielano pomocy w sporządzeniu CV, rozeznania rynku pracy.

e) Umożliwia rodzinom korzystanie z pomocy rodzin wspierających, które udzielają pomocy przede wszystkim w oparciu o własne zasoby i umiejętności oraz wiedzę z zakresu funkcjonowania rodziny i prawidłowego wychowywania dzieci. Ogłoszony został nabór na kandydatów do pełnienia tej funkcji.

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

W ramach zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji w rodzinach oraz rozwiązywania już istniejących problemów podejmowano współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi na rzecz rodziny w tym.: szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pozyskiwania źródła informacji o środowiskach rodzinnych, wymagających pomocy oraz ustalenia form pomocy. Współpracowano z sądami i ich organami pomocniczymi w ocenie sytuacji dziecka i rodziny. W razie konieczności występowano z wnioskiem do sądu o zobowiązanie rodziców do określonego postępowania, w tym pracy z asystentem rodziny, realizowania planu pracy z rodziną, skierowania małoletniego do placówki wsparcia dziennego, skierowania rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem, poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego, skierowanie małoletniego do organizacji lub instytucji powołanej do przygotowania zawodowego albo innej placówki sprawującej częściową pieczę nad dziećmi; wnioski do sądu o pozbawienie, ograniczenie bądź zawieszenie władzy rodzicielskiej, wnioski do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie demoralizacji nieletniego, celem zastosowania środka wychowawczego.

Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w zakresie rozwiązywania trudności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, polegała przede wszystkim na podejmowaniu interdyscyplinarnych działań zapobiegających sytuacjom kryzysowym w rodzinach, pomocowych oraz interwencyjnych, w tym:

- Rozpoznawaniem trudności opiekuńczo – wychowawczych, poprzez funkcjonowanie dziecka w środowisku szkolnym i / lub rówieśniczym np. zachowanie dziecka, poziom opanowania materiału szkolnego, zainteresowanie rodziców sytuacją szkolną dziecka, higiena osobista dziecka, zabezpieczenia podstawowych potrzeb dziecka.
- Przeciwdziałanie zjawiskom nadużywania alkoholu i przemocy w rodzinie poprzez powiadomienie ośrodka pomocy społecznej o rodzinach, w których dochodzi do widocznych zaniedbań w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- Rozpoznawanie potrzeb dziecka i rodziny oraz wspólne określanie planu pomocy rodzinie w odniesieniu do sytuacji szkolnej dziecka.
- Utrzymywanie stałych kontaktów pracowników ośrodka pomocy społecznej z pedagogami szkolnymi, psychologami oraz wychowawcami.
- Pomoc w rozwiązywaniu trudności opiekuńczo- wychowawczych rodziny poprzez wsparcie oraz udzielenie dziecku pomocy wychowawcy i pedagoga / psychologa szkolnego.
- Współpraca w zakresie realizacji zadań Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Dodatkowo, w ramach zapobiegania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji, pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny monitorowali środowiska rodzinne, zagrożone kryzysem przy współpracy z Komendą Policji w Długołęce. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej występowali z wnioskami o objęcie patronażem wybranych rodzin i częste wizyty w środowisku z uwzględnieniem godzin wieczornych, sobót i niedziel, z uwagi na występujące w rodzinach problemy, które mogły zagrażać zdrowiu oraz bezpieczeństwu poszczególnych członków rodziny w tym małoletnich dzieci.

Pomagano w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach z problemem przemocy poprzez realizowanie zadań w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy.

Udzielano rodzinom pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych z problemem uzależnień i współuzależnień poprzez motywowanie do podjęcia leczenia, kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia, motywowanie do udziału w grupach wsparcia, współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Długołęce.

5. Dążenie do reintegracji rodzin.

Działania na rzecz wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej prowadzone były również w sytuacji, gdy dziecko zostało czasowo umieszczone poza rodziną. Głównym celem takich oddziaływań jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji tj. umożliwienie dziecku powrotu do domu rodzinnego. Powyższe oddziaływania prowadzone są we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w szczególności w zakresie poprawy / zmiany sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w celu umożliwienia powrotu dzieci do domu rodzinnego.

Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej (adopcja), w sytuacji braku wyraźnych zmian w postawie i zachowaniu rodziców biologicznych.

Reintegracja rodziny oznacza podejmowanie działań pomocowych i wspierających, skierowanych do rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, mających na celu stworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci do domu rodzinnego, a przede wszystkim odbudowanie/utrzymanie/wzmocnienie więzi między rodzicami a dziećmi, celem stworzenia szans dla ich prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego.

W sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, prowadzona była współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie zmiany / poprawy sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu umożliwienia powrotu dzieci do domu rodzinnego. Jednym z działań podejmowanych przez asystenta rodziny jest dokonywanie oceny sytuacji rodziny biologicznej, dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, która jest częścią oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. W tym zakresie asystenci rodziny ściśle współpracują z koordynatorami pieczy zastępczej. W minionym okresie cyklicznie odbywały się

spotkania on-line w celu okresowej oceny funkcjonowania rodziców biologicznych, w tym ustalenia możliwości powrotu dzieci do środowiska pochodzenia.

Dodatkowo podejmowano działania w celu udzielenia pomocy i motywowania rodziców biologicznych do utrzymywania kontaktów z dziećmi. Wyjątek stanowią rodziny, w których sąd zakazał takich kontaktów. Udzielano pomocy w sporządzeniu wniosków do sądu o urlopowanie małoletnich dzieci. Utrzymywano stały kontakt z koordynatorami pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2020 roku asystent rodziny prowadził pracę z 33 rodzinami, pod opieką których pozostawało 71 dzieci, z czego 5 dzieci zagrożonych było umieszczeniem poza rodziną biologiczną. Spośród rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny, 15 rodzin miało ograniczoną władzę rodzicielską i pozostawało pod nadzorem kuratora rodzinnego.

W roku 2020 asystent rodziny pracował z 5 rodzinami biologicznymi, z których 14 dzieci było umieszczonych w pieczy zastępczej. Obecnie spośród 9 rodzin biologicznych, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, 6 rodzin nie podjęło współpracy z asystentem rodziny bądź zaprzestało współpracy, głównie ze względu na złożoność problemów, uzależnienie od alkoholu, niepełnosprawność intelektualną rodzica / rodziców.

6. Zapewnienie dostępu do informacji, w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży.

W związku z realizacją działań w ramach ustawy „Za życiem” asystenci rodzin zobowiązani są do wspierania kobiet w ciąży i ich rodzin. W szczególności kobiet w ciąży zagrożonej z powikłaniami oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Rodzina objęta wsparciem asystenta rodziny mogła liczyć na uzyskanie pomocy oraz pokierowanie do właściwych ośrodków świadczących usługi w zakresie przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Poradnictwo w tym zakresie było koordynowane przez asystentów rodziny, w oparciu o stworzony przez nich katalog usług, który jest stale aktualizowany oraz działalność edukacyjno - informacyjną na rzecz rozwiązań wspierających rodzinę.

W 2020 r. żadna rodzina nie zdecydowała się skorzystać z powyższej formy wsparcia.

III. Finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Do wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dofinansowanie do wypoczynku dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki.

W 2020 r. Gmina Długołęka zgodnie z obowiązującą ustawą współfinansowała pobyt 25 dzieci w pieczy zastępczej. Z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2020 r. do pieczy zastępczej trafiło 3 dzieci.

Tabela 9: Dzieci z Gminy Długołęka umieszczone w pieczy zastępczej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r

Lp.	Okres umieszczenia	Rodzaj pieczy zastępczej	2018 r.
1.	Dziecko umieszczone od 29 lutego 2012 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.079,00 zł
2.	Dziecko umieszczone od 23 października 2012 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	4.465,16 zł
3.	Dziecko umieszczone od 23 października 2012 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	13.116,66 zł
4.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.079,00 zł
5.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.079,00 zł
6.	Dziecko umieszczone od 3 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	6.380,00 zł
7.	Dziecko umieszczone od 26 marca 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.156,00 zł
8.	Dziecko umieszczone od 19 grudnia 2013 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	23.344,80 zł
9.	Dziecko umieszczone od 18 sierpnia 2014 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.145,16 zł

10.	Dziecko umieszczone od 27 października 2014 r.	Rodzinny Dom Dziecka	6.623,06 zł
11.	Dziecko umieszczone od 10 listopada 2015 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.079,00 zł
12.	Dziecko umieszczone od 05 października 2016 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.845,89 zł
13.	Dziecko umieszczone od 20 kwietnia 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	4.291,09 zł
14.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	1.000,00 zł
15.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	10.576,00 zł
16.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	10.516,78 zł
17.	Dziecko umieszczone od 30 maja 2017 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	1.795,91 zł
18.	Dziecko umieszczone od 02 czerwca 2017 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	644,12 zł
19.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	749,80 zł
20.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	749,80 zł
21.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	749,80 zł
22.	Dziecko umieszczone od 23 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	1.338,05 zł
23.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	1.338,05 zł
24.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	1.338,05 zł
25.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	1.338,05 zł

26.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	1.338,05 zł
27.	Dziecko umieszczone od 7 listopada 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	189,19 zł
	RAZEM		117.090,34 zł

Zródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece.

Lp.	Okres umieszczenia	Rodzaj pieczy zastępczej	2019 r.
1.	Dziecko umieszczone od 29 lutego 2012 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4 164,00 zł
2.	Dziecko umieszczone od 23 października 2012 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	12 599,85 zł
3.	Dziecko umieszczone od 3 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5 510,00 zł
4.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164,00 zł
5.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164, 00 zł
6.	Dziecko umieszczone od 26 marca 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.260,00 zł
7.	Dziecko umieszczone od 19 grudnia 2013 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	564,79 zł
8.	Dziecko umieszczone od 10 listopada 2015 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164,00 zł
9.	Dziecko umieszczone od 05 października 2016 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	347,00 zł
10.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	33.240,80 zł
11.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	26.149,27 zł
12.	Dziecko umieszczone	Rodzina zastępcza spokrewniona	3.478,96 zł

	od 30 maja 2017 r.		
13.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.459,60 zł
14.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.459,60 zł
15.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.459,60 zł
16.	Dziecko umieszczone od 23 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	3.411,49 zł
17.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.112,19 zł
18.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.112,19 zł
19.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.112,19 zł
20.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	5.189,09 zł.
21.	Dziecko umieszczone od 07 listopada 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.691,12 zł
22.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
23.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
24.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
25.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
26.	Dziecko umieszczone od 06 czerwca 2019 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	1.915,81 zł
	RAZEM		146.392,79 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolęce.

Lp.	Okres umieszczenia	Rodzaj pieczy zastępczej	2020 r.
1.	Dziecko umieszczone od 29 lutego 2012 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	3.655,04 zł

2.	Dziecko umieszczone od 23 października 2012 r.	Rodzinny Dom Dziecka	7.795,11 zł
3.	Dziecko umieszczone od 03 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	6.562,00 zł
4.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.171,56 zł
5.	Dziecko umieszczone od 31 stycznia 2013 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.171,56 zł
6.	Dziecko umieszczone od 10 listopada 2015 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.164,00 zł
7.	Dziecko umieszczone od 10 maja 2017 r.	Powiatowe Centrum Usług Społecznych – Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego-Dom Dziecka w Kątach Wrocławskich	24.174,64 zł
8.	Dziecko umieszczone od 30 maja 2017 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	2.776,00 zł
9.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.025,20 zł
10.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.025,20 zł
11.	Dziecko umieszczone od 01 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	4.025,20 zł
12.	Dziecko umieszczone od 23 lutego 2018 r.	Rodzina zastępcza zawodowa	5.782,38 zł
13.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
14.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
15.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
16.	Dziecko umieszczone od 16 lipca 2018 r.	Rodzinny Dom Dziecka	9.172,10 zł
17.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,34 zł
18.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł

19.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł
20.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł
21.	Dziecko umieszczone od 16 października 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	5.670,00 zł
22.	Dziecko umieszczone od 07 listopada 2018 r.	Rodzina zastępcza niezawodowa	4.345,97 zł
23.	Dziecko umieszczone od 27 maja 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	497,00 zł
24.	Dziecko umieszczone od 24 lipca 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	364,40 zł
25.	Dziecko umieszczone od 24 lipca 2020 r.	Rodzina zastępcza spokrewniona	364,40 zł
	RAZEM		141.938,40 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece.

W związku z zarządzeniem Starosty Powiatu Wrocławskiego w 2020 r. uległ zmianie koszt średnich miesięcznych wydatków przyznanych na utrzymanie dziecka w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych typu Socjalizacyjnego w Kątach Wrocławskich, tj:

1. Zarządzenie nr 26/2020 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w roku 2020, w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego nr 1 w Kątach Wrocławskich
2. Zarządzenie nr 27/2020 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w roku 2020, w placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego nr 2 w Kątach Wrocławskich

IV. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Wydatki związane z zatrudnieniem (wynagrodzenie z pochodnymi) asystenta rodziny.

W 2020 roku gmina Długoleka zakwalifikowała się do udziału w „Programie asystent rodziny na rok 2020”, dotyczącego dofinansowania kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny aktywnie działających a rzecz rodzin w okresie pandemii Covid-19 Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Na realizację tego programu uzyskano dotację w wysokości 3.689,00 zł.

Tabela 10: Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w latach 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Lata	Finansowanie z budżetu gminy	Finansowanie z innych źródeł	Razem
2018 r.	69.256,24 zł	41.976,00 zł	111.232,24 zł
2019 r.	90.897,00 zł	34.927,00 zł	125.824,00 zł
2020 r.	128.902,87 zł	3.689,00 zł	132.591,87 zł

Zródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długoleści.

Tabela 11: Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.

Formy pieczy zastępczej	2018 r.		2019 r.		2020 r.	
	Liczba dzieci	Wydatki	Liczba dzieci	Wydatki	Liczba dzieci	Wydatki
Rodzina zastępcza spokrewniona	9	23 207,20	9	27.860,76	11	28.239,56
Rodzina zastępcza niezawodowa oraz zawodowa	10	18 587,28	9	25.451,66	8	45.040,69
Rodzinny Dom Dziecka	1	6 623,06	4	20.525,66	5	44.483,51
Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza	6	61 556,17	4	72.554,71	1	24.174,64

Zródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długoleści.

Podstawa prawna realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020:

1. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020, poz. 821);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020, poz. 1876);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020, poz. 218);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019, poz. 2277);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2020, poz. 2050);
6. Ustawa z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020, poz.1329).

V. PODSUMOWANIE WNIOSKI ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Rodziny zamieszkałe na terenie gminy Długoleśka borykają się z wieloma złożonymi i różnorodnymi trudnościami. W związku z powyższym istnieje zapotrzebowanie na długofalową i specjalistyczną pracę z nimi. Rodziny znajdujące się w najtrudniejszych sytuacjach życiowych oraz w kryzysach, powinny mieć, poza wsparciem asystentów rodziny, możliwość skorzystania z dodatkowej i systematycznej pomocy

specjalistycznej (np. psycholog, prawnik), do czego GOPS w Długołęce przystępując do projektów i realizując w ramach środków własnych programy dąży.

W Gminie Długołęka, w 2020 r. praca z rodzinami prowadzona była przez 3 asystentów rodziny, którzy swoim wsparciem objęli 33 rodziny, pod których opieką pozostawało 71 małoletnich dzieci. W ramach pracy zostało podjętych wiele działań mających na celu usamodzielnienie się rodziny oraz zapewnienie bezpiecznych i prawidłowych warunków dla wzrastania i rozwoju dzieci w nich przebywających. W 4 rodzinach całkowicie zakończono pracę, głównie ze względu na zmianę ich miejsca zamieszkania. W pozostałych rodzinach, które nadal objęte są wsparciem asystenta rodziny, zostały rozwinięte / wzmocnione umiejętności opiekuńczo – wychowawcze, pozwalające na wychowanie oraz pozostawienie dzieci w rodzinach biologicznych. Praca asystentów rodziny w obecnej sytuacji panującej epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 polegała przede wszystkim na podjęciu działań profilaktycznych, przeciwdziałaniu zakażenia się rodzin koronawirusem oraz wsparciu rodzin w przypadku zachorowania na wywołaną przez wirus chorobę COVID-19.

Wychodzenie rodzin z bezradności opiekuńczo – wychowawczej jest długim procesem, który wymaga przede wszystkim pełnego zaangażowania rodziny, chęci zmiany / poprawy swojej sytuacji życiowej oraz wzajemnej współpracy różnych instytucji takich jak: oświata, służba zdrowia, sądy, policja, które działają na rzecz ich funkcjonowania. Istotną część trudności opiekuńczo – wychowawczych rodziny wynika z postawy dziecka: zachowania agresywne, negatywizm szkolny, przynależność do destrukcyjnych grup, spożywanie substancji psychoaktywnych, bunt nieadekwatny do wieku, konflikty z prawem. Dlatego też znaczące jest prowadzenie profilaktyki w szkołach na terenie gminy, mającej na celu zachęcanie do zdrowego stylu życia oraz ochrony dzieci /młodzieży przed podejmowaniem zachowań ryzykownych, mogących wpływać demoralizująco na otoczenie społeczne i destrukcyjnie na ich osobowość oraz ogólnie rozumiane zdrowie fizyczne i psychiczne.

W oparciu o różnorodność, złożoność i wielość problemów, których doświadczają rodziny zamieszkujące na terenie gminy Długołęka, zasadne jest kontynuowanie działań profilaktycznych, wspomagających oraz wzmacniających poprzez systematyczną, bezpośrednią pracę z rodziną prowadzoną w miejscu zamieszkania przez asystentów rodzin.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jedną z form pracy z rodziną jest pomoc w opiece i wychowaniu dzieci, poprzez możliwość korzystania przez nich z pobytu w placówkach wsparcia dziennego, które mogą być prowadzone w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. W placówkach wsparcia dziennego dzieci, mogą mieć zapewnioną opiekę w godzinach pozalekcyjnych, otrzymywać pomoc w nauce, a także pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu codziennych trudności. Obecnie w Gminie Długołęka w ramach działalności Gminnego Ośrodka Kultury prowadzone są świetlice wiejskie, które w różnych miejscowościach na terenie gminy, organizują w miarę możliwości ze względu na panującą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 rozmaite zajęcia: rekreacyjne, kulturalne, edukacyjne, rozwijające zainteresowania. Jednakże w celu udzielenia rodzinie wsparcia, nie tylko w formie prowadzonej pracy z

rodziną, ale także pomocy w opiece i wychowaniu dzieci uzasadniona byłaby potrzeba rozszerzenia oferty pomocowej skierowanej do rodzin, poprzez prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

Długołęka, dnia 16 lutego 2021 r.

Opracowanie:

asystenci rodziny: Anna Burniak-Baczyńska, Agata Doziwska

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długołęce
Ewelina Walczak-Pelc

Spis tabel

Tabela 1: Analiza środowisk rodzinnych w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	3
Tabela 2: Powody przyznania pomocy społecznej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	3
Tabela 3: Formy pomocy udzielanej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	3
Tabela 4: Pomoc Państwa w zakresie dożywiania w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	4
Tabela 5: Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	4
Tabela 6: Stypendia szkolne dla uczniów w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	4
Tabela 7: Charakterystyka pracy asystenta rodziny w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	6
Tabela 8: Charakterystyka trudności występujących w rodzinach w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	7
Tabela 9: Dzieci z Gminy Długołęka umieszczone w pieczy zastępczej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	11
Tabela 10: Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w latach 2018 r., 2019 r., 2020 r.	17
Tabela 11: Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach: 2018 r., 2019 r., 2020 r.	17

ZASTĘPCA KIEROWNIKA
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długołęce
Wioletta Wiącańska